

Bibliotheekwerk De Marne
vanaf 2016

Voorwoord

U hebt Biblionet Groningen gevraagd om een notitie te schrijven waarin wij verwoorden hoe wij vanaf 1 januari 2016 invulling denken te geven aan het bibliotheekwerk in de gemeente De Marne. Wij bieden u dan ook met genoegen deze notitie aan, waarin wij binnen de door u aangegeven kaders hebben toegewerkt naar een concreet aanbod.

In januari 2015 hebben wij al een korte notitie (De Bibliotheek LOKT) opgeleverd over hoe wij het bibliotheekwerk vanaf 2016, samen met anderen, denken in te vullen. De Raad heeft in haar junivergadering verzocht om concretisering van dit stuk.

Wij hebben met u al een lange relatie in de uitvoering van het bibliotheekwerk. De vanzelfsprekendheid van die relatie heeft wellicht het zicht op de diepgang en breedte van de dienstverlening doen vervagen. Uw verzoek biedt ons de kans nog eens precies aan te geven wat de waarde van het bibliotheekwerk voor de inwoners van de gemeente De Marne is, en hoe Biblionet daar een rol in denkt te kunnen blijven vervullen, ondanks de forse bezuinigingstaakstelling.

Mochten er ondanks onze inzet vragen, wensen of mogelijk onduidelijkheden zijn, dan ga ik graag met u in gesprek om ons aanbod te optimaliseren zodat het aansluit bij uw wensen.

Ik kijk uit naar uw reactie.

Arend Middelveld,
Raad van bestuur Stichting Biblionet Groningen

Inhoudsopgave

Voorwoord	0
Inhoudsopgave	2
1. Biblionet Groningen, meer dan 100 jaar ervaring	3
2. Onze visie: lezen van nul tot honderd	4
3. De Bibliotheekvoorziening in de Marne	6
3.1 De Bibliotheek Leens	6
3.2 Dienstverlening aan het onderwijs	6
3.2.1 Voor- en vroegschoolse educatie	7
3.2.2 Dienstverlening voor het basisonderwijs	7
3.2.3 Dienstverlening voor het voortgezet onderwijs.....	8
3.3 Nu én in de toekomst.....	8
4. Het netwerk Biblionet Groningen	10
5. De vestiging in Leens vanaf 2016	12
5.1 Inleiding	12
5.2 Uitgangspunten.....	12
5.3 Onderzochte huisvestingsalternatieven	13
5.4 Aanbevelingen huisvesting	15
6. Wat gaat het kosten?	17

1. Biblionet Groningen, meer dan 100 jaar ervaring

Iedereen kan het zich herinneren. De wijze waarop we aan de hand van onze moeders de eerste keer een bibliotheek bezochten. En zo gaat dat vandaag de dag nog steeds. Met indrukwekkende collecties worden er niet alleen voor kinderen, maar ook voor hun ouders werelden van fantasie en verwondering geopend.

In de provincie Groningen is Biblionet Groningen daar al meer dan 100 jaar voor verantwoordelijk. We voorzagen in een schaarste aan boeken en met bibliobussen brachten we deze tot in de verste uithoeken van onze provincie. In welke stad, dorp of wijk je ook woonde; Biblionet maakte lezen toegankelijk voor iedereen. Anno 2015 vervullen we nog steeds deze rol, want onze missie is altijd dezelfde gebleven. Biblionet zorgt ervoor dat kinderen en volwassenen gaan lezen en blijven lezen. Tegenwoordig werken we dagelijks met een sterk en divers team van medewerkers aan onze ambitie om lezen te blijven stimuleren. En met succes.

Het lezen via internet, smartphones en tablets is de voorbije jaren aanzienlijk toegenomen; de Bibliotheek speelt hier met haar diensten en producten ook steeds nadrukkelijker op in. Daarnaast mochten onze Groninger bibliotheken in 2014 meer dan 2,3 miljoen bezoekers verwelkomen. De behoefte aan een fysieke toegangspoort naar kennis, informatie en inspiratie blijft vooralsnog dus fier overeind staan. Ook voor de komende 100 jaar geldt dat wij daarin willen blijven voorzien. Continue verandering is noodzakelijk; wij moeten ons blijven aanpassen aan de veranderende vragen en behoeften van onze afnemers. Onze samenleving verandert immers in rap tempo: steeds verder gaande digitalisering, de economische crisis, de 24-uursmaatschappij, participatie, decentralisatie en *civil society*, waarbij de samenleving steeds vaker een beroep doet op burgers die hun eigen omgeving leefbaar houden. Ook in de periferie van Biblionet gebeurt veel: bezuinigingen, nieuwe spelers op de bibliotheekmarkt, en na veertig jaar is er weer een bibliotheekwet (WSOB) waarin aan alle vijf kernfuncties evenveel belang wordt gehecht. Voor de nabije toekomst geldt dat we op (moderne) ontwikkelingen moeten blijven inspelen om een relevant antwoord te vinden en te geven met ons aanbod.

Meer dan honderd jaar traditie, maar zeker niet ouderwets en overbodig. De uitdagingen die er nu liggen, beantwoorden we graag met een passend aanbod. Die uitdaging kunnen we echter niet alleen aan. Samenwerken is het sleutelwoord. Doordat we sterk geworteld zijn in de lokale samenleving hebben wij een bestaand en sterk netwerk op lokaal niveau. Wij weten wat er speelt en spelen daar op onze beurt weer samen met de gemeente, maar ook met andere maatschappelijke partijen (uit sectoren als cultuur, onderwijs en zorg/welzijn) op in. Want daar ligt de basis om ook in de komende jaren de wereld van fantasie en verwondering voor kinderen en volwassen ('van nul tot honderd jaar') in de gemeente De Marne te openen.

2. Onze visie: lezen van nul tot honderd

De belangrijkste opdracht van Biblionet is om lezen te stimuleren. Vanuit onze kennis en ervaring weten wij hoe belangrijk lezen is. Lezen verrijkt je woordenschat, is goed voor de lees-, spraak- en taalontwikkeling, en is daarmee goed voor de ontwikkeling van fantasie en het zorgt voor verbreding van de horizon. Biblionet ziet veel nieuwe kansen om deze rol op een eigentijdse en effectieve manier in te vullen, met als ideaalbeeld een maatschappij waarin iedereen in staat is om mee te doen. Met ons netwerk van moderne vestigingen, verspreid over de hele provincie, zijn we er voor lezers van nul tot honderd. Onze inzet is het optimaliseren van het verband tussen leesvaardigheid, succes op school, een goede plaats op de arbeidsmarkt, een leven lang leren en jezelf staande houden in en mee (blijven) doen aan een complexe (kennis)samenleving.

- ***Beginnen bij de basis***

Aan de basis van een maatschappij waarin iedereen in staat is om mee te doen, ligt goed onderwijs. Biblionet zet zich onder meer in om het onderwijs te helpen bij het terugdringen van taal- en leesachterstanden. Zoals we in 2013 hebben afgesproken met de VGG, focussen we ons daarbij sterk op de doelgroep van 0 tot 12 jaar. Hiermee wordt het meest recht gedaan aan onze maatschappelijke functie. We zorgen voor een structurele verbinding tussen de Bibliotheek en school, we brengen boeken en leesplezier dichterbij de doelgroep en zorgen ervoor dat ieder kind lid is van de Bibliotheek. De Bibliotheek op School is tegelijkertijd een opstapje naar de jeugdbibliotheek. De jeugdbibliotheek zorgt voor verdieping, verrijking en nog meer (lees)plezier! We werken daarom steeds meer toe naar kindgerichte, moderne, (inter)actieve en avontuurlijke jeugdafdelingen.

- ***Zelfontplooiing en ontwikkeling voor goed burgerschap***

Focus op deze doelgroep wil niet zeggen dat we de bijna 900 betalende volwassen leden in de gemeente De Marne links laten liggen. Integendeel zelfs. Het feit dat we veel mensen in uw gemeente elke dag weer laten genieten, laten lezen en zo bijdragen aan zelfontplooiing en ontwikkeling, is een goede reden om door te gaan op de weg die we al sinds jaar en dag bewandelen. Leesvaardigheid, ook van volwassenen, is immers essentieel om te kunnen meekomen in onze samenleving. Bovendien zijn onze volwassen leners vaak ook ouders of grootouders. Zij vervullen, naast de school, de rol van leesambassadeur richting hun kinderen.

- ***Een huiskamer voor De Marne***

Wel zal de Bibliotheek er, met het oog op de toekomst en de volgende generaties langzaam anders uit gaan zien: in 2020 is de Bibliotheek een levendige huiskamer met boeken. We benutten natuurlijk ook volledig de mogelijkheden van digitale media. Deze huiskamer, waar iedereen welkom is, draagt aantoonbaar bij aan gemeentelijke beleidsdoelen zoals het bevorderen van burgerparticipatie, het bestrijden van laaggeletterdheid en het voorkomen van sociaal isolement. De Amerikaanse socioloog Ray Oldenburg heeft invloedrijke ideeën ontwikkeld over *community building*. Van hem is het begrip *third places* afkomstig. Hij stelt dat mensen naast een thuis (*first place*) en een werkomgeving (*second place*) ook plekken nodig hebben om op een ontspannen, vanzelfsprekende manier andere leden van de gemeenschap te kunnen ontmoeten. Deze *third places*, mits aantrekkelijk, laagdrempelig en niet-commercieel, zijn van niet te onderschatten betekenis voor gemeenschapszin. Zeker in plaatsen waar de

voorzieningen steeds meer wegvallen. In onze Bibliotheken gaan we deze *third places*, ofwel tweede huiskamers, opbouwen door bibliotheekfuncties te laten samenvloeien met andere functies (al dan niet fysiek): zo wordt de Bibliotheek het kloppend hart van stad of dorp, laagdrempelig en altijd open.

- ***Samen aan zet tegen laaggeletterdheid***

De kracht van de samenwerking zit hem niet alleen in efficiency, maar vooral in inhoudelijke versterking van elkaar. De 'huiskamers' vormen een warm welkom voor diverse doelgroepen die willen samenkomen om zich te ontwikkelen. We doelen daarbij ook op de (te) grote laaggeletterde volwassenen in De Marne. De Bibliotheek biedt deze groep een open, laagdrempelige en veilige leeromgeving en stelt laaggeletterden zo in staat om te leren omgaan met taal, al dan niet met behulp van diverse moderne digitale leermiddelen. Ook deze groep inwoners van uw gemeente heeft recht op een 'leven lang leren', van nul tot honderd jaar.

- ***Medewerkers als ambassadeurs***

De hang naar authenticiteit en persoonlijke benadering neemt in onze maatschappij nog steeds toe. Onze medewerkers vervullen daarom, samen met vrijwilligers, een steeds belangrijkere rol. Wij hebben professionele en goed opgeleide mensen in dienst, met een goed lokaal, provinciaal en landelijk netwerk. Gastvrouwen en -heren met voelsprietten voor verbinding en de wensen van de klant. Het vak van bibliothecaris zal veranderen van 'collectie naar connectie': hij of zij brengt mensen samen en faciliteert en stimuleert hun ontwikkeling. Bij Biblionet zijn we zuinig op onze mensen en zorgen we ervoor dat ze voortdurend gefaciliteerd worden om hun werk nu, maar ook met het oog op nieuwe ontwikkelingen, meer dan uitstekend te kunnen doen.

Kortom, met een duidelijke visie ziet Biblionet de toekomst met veel vertrouwen tegemoet. Leesvaardigheid is het komende decennium onverminderd belangrijk. Qua vorm en inhoud van het bibliotheekwerk beweegt Biblionet mee met de vraag en mogelijkheden van deze tijd. De Bibliotheek heeft een rijke traditie, maar haar functie is ook in de toekomst van grote waarde. Wij zien volop kansen om deze functie in De Marne flexibel en toekomstgericht in te gaan vullen en gaan daarmee graag vol vertrouwen aan de slag!

3. De Bibliotheekvoorziening in de Marne

We schetsen in dit hoofdstuk in het kort de wijze waarop we momenteel het bibliotheekwerk in de gemeente De Marne uitvoeren.

3.1 De Bibliotheek Leens

De volwaardige bibliotheekvestiging staat in Leens, aan de Breekweg, geopend in 2010. Hier zijn jong en oud welkom voor lezen, lenen, informatie en ontmoeting. De bijna 2.000 leners van deze Bibliotheek kunnen niet alleen in de lokale vestiging terecht, ze kunnen in alle Groningse bibliotheken lenen en inleveren. Ook kunnen ze boeken en andere materialen reserveren uit de provinciale collectie en deze ophalen in de eigen vestiging. In 2014 realiseerde de Bibliotheek van Leens meer dan 90.000 uitleningen. De Bibliotheek is Leens ingericht volgens het in eigen huis ontwikkelde en succesvolle Gronings bibliotheekconcept. Dit concept is gebaseerd op de retail. Een formule waarbij inrichting, assortiment, service en communicatie volledig op elkaar zijn afgestemd. Dit betekent maximaal rendement van de collectie en een optimale klantbeleving.

In onze proefbibliotheken van Haren en Grootegast hebben we een klantonderzoek gehouden, waaruit blijkt dat het overgrote deel van de klanten het Gronings bibliotheekconcept een verbetering vindt op gebied van collectie, sfeer, service en inspiratie. Medewerkers zijn proactief, hebben veel kennis van de collectie en helpen je, indien gewenst, met je keuze. De presentatie van boeken op displaytafels per thema inspireren de klant om boeken in te kijken en te lenen. De lenersaantallen blijven in de 'formulebibliotheken' beter op peil en de uitleningen laten na invoering gemiddeld een structurele stijging zien van rond de 15%. Het concept wordt in 2015 en 2016 doorontwikkeld met modules als Digikids, Lees- en Schrijfplein (voor de doelgroep laaggeletterden), Medialab en Een leven lang leren.

In de Bibliotheek worden regelmatig lezingen, bijeenkomsten en andere activiteiten georganiseerd, bij voorkeur in samenwerking met partners. Onlangs vonden er nog een zeer succesvolle tuinontwerpmiddag plaats en een goed bezochte lezing tijdens het Maand van het Spannende Boek. Ook voor kinderen zijn er diverse activiteiten, zoals voorstellingen, knutselmiddagen en voorleesuurtsjes. Deze sluiten meestal aan bij leesbevorderingscampagnes als De Nationale Voorleesdagen en de Kinderboekenweek, maar de Bibliotheek speelt ook in op lokale activiteiten zoals het Werkmanjaar en het project *Onze spullen 2.0*. (samen met o.a. Borg Verhildersum en het Visserijmuseum).

De Bibliotheek heeft netto 460 m² beschikbaar voor de bibliotheekfunctie. Er staat een collectie van in totaal ruim 14.000 boeken en andere materialen zoals dvd's en tijdschriften. Momenteel is de Bibliotheek 21 uur per week open: maandag van 14.00 uur tot 20.00 uur, dinsdag, woensdag, donderdag en vrijdag van 14.00 tot 17.00 uur en op zaterdag van 10.00 tot 13.00 uur.

3.2 Dienstverlening aan het onderwijs

Een substantieel deel van onze maatwerkoplossingen betreft het ondersteunen van het onderwijs bij leesbevordering en informatievaardigheden. Keer op keer wordt bewezen dat kinderen die meer lezen, op school betere resultaten behalen. En helaas verlaat ongeveer een kwart van de leerlingen de basisschool met een taalachterstand van ruim twee jaar. Met de doorgaande leeslijn van 0 tot 18 jaar, die Biblionet aanbiedt, leveren wij een belangrijke bijdrage aan het voorkomen van taalachterstand en laaggeletterdheid.

3.2.1 Voor- en vroegschoolse educatie

Voorlezen aan kinderen die zelf nog niet kunnen lezen, is niet alleen goed voor de taal- en spraakontwikkeling. Het prikkelt ook de fantasie en het oefent het concentratievermogen. Daarom werkt de Bibliotheek samen met alle zeven de peuterspeelzalen in De Marne, met kinderopvang Kids2B en kindercentrum De Grondzeiler. Zo bezoeken medewerkers van kinderopvang en peuterspeelzalen de Bibliotheek om voorlees- en prentenboeken uit te zoeken. Het afgelopen jaar hebben bibliotheekmedewerkers tien groepen peuters van kinderdagverblijven en peuterspeelzalen voorgelezen in de bibliotheek. Voorafgaand aan De Nationale Voorleesdagen is door de Bibliotheek voor de professionals uit het werkveld een inspiratiemiddag georganiseerd waar de deelnemers concrete handvatten kregen aangereikt om in hun eigen groep aan de slag te gaan met voorlezen en boeken. Tot slot organiseert de Bibliotheek regelmatig een Babycafé.

BoekStart in de Kinderopvang

Met het landelijke programma BoekStart in de Kinderopvang zorgen we ervoor dat ook de jongste kinderen die niet in de buurt van de Bibliotheek wonen al op jonge leeftijd in aanraking komen met boeken. In De Marne wordt er momenteel op de locaties van Kids2B en De Grondzeiler al met het volledige programma gewerkt. Boekstart in de Kinderopvang houdt in:

- Structurele aandacht voor voorlezen en taalontwikkeling
- Een aantrekkelijke leesplek met een actuele en gevarieerde collectie boeken
- Ondersteuning en ontwikkeling van leidsters
- Ondersteuning bij het bevorderen van de ouderbetrokkenheid m.b.t. lezen
- Een voorleesplan om concrete doelen op het gebied van voorlezen te behalen

3.2.2 Dienstverlening voor het basisonderwijs

Alle basisscholen in de gemeente De Marne nemen producten en diensten van Biblionet Groningen af. We bieden een evenwichtig pakket aan producten en diensten, aansluitend op de doorgaande leeslijn. School en Bibliotheek bepalen samen welke projecten uitgevoerd worden, wanneer en op welke wijze. Het is natuurlijk belangrijk dat de activiteiten passen bij de leerdoelen van de school. Deze werkwijze leidt tot een grote verscheidenheid en een groot aantal uitgevoerde projecten en geleverde producten en diensten. Een samenvatting is hieronder weergegeven:

- Alle scholen hebben een of meerdere bibliotheekabonnementen om boeken te lenen. In De Marne zijn er in totaal 39 instellingsabonnementen waarmee in 2014 1454 uitleningen en 1001 verlengingen zijn gedaan.
- Ruim 400 kinderen bezochten de bibliotheekvestiging in Leens in groepsverband voor introductiebezoeken met aandacht voor leesbevordering, bibliotheekinstructie en veilig internetten.
- Zes basisscholen deden mee aan de voorrondes van De Nationale Voorleeswedstrijd.
- Ruim 90 kinderen uit de groepen 6 van vier scholen deden in 2015 mee aan Scoor een Boek, het leesbevorderingsproject dat samen met FC Groningen is opgezet.
- 86 kinderen deden mee aan het programma Vakantielezen voor beginnende lezers.

Zie voor meer informatie over het aanbod onze brochure '(Voor)lezen opent je wereld'.

De Bibliotheek op School

Naast het uitgebreide aanbod voor het basisonderwijs werken we met het bewezen succesvolle concept de Bibliotheek op School. We streven ernaar om kinderen die niet dichtbij een vestiging wonen, toch een bibliotheek dicht bij huis te geven, zeker nu ook de bibliobus is verdwenen van het platteland.

De Bibliotheek op School is een ijzersterke aanpak voor het primair onderwijs waarin bibliotheken en scholen structureel samenwerken aan taalontwikkeling en leesbevordering. In de hele provincie draait het programma de Bibliotheek op School vele scholen. In de gemeente De Marne hebben we begin dit jaar drie Bibliotheken op School geopend:

- Samenwerkingsschool Mandegoud in Kloosterburen
- OBS Octopus in Eenrum
- OBS Solte Campe Zoutkamp

De Bibliotheek op School is meer dan het naar binnen rijden van een kast met leuke boeken; het programma bestaat uit goed op elkaar afgestemde en uitgekende bouwstenen:

- Lees- en mediaplan voor het vastleggen van visie, doelen, actieplan en jaarprogramma.
- Monitor voor het jaarlijks meten en vergelijken van de leesattitude en het leesniveau van de leerlingen; en van het leesklimaat, leesbeleid en mediawijsheid in de school.
- Een evenwichtige collectie waarbij daarnaast geput kan worden uit de collecties van bibliotheken in de buurt
- Mediawijsheidprogramma met aandacht voor informatievaardigheden.
- Digitaal portaal waar kinderen worden gestimuleerd en verleid tot lezen.
- Deskundige bibliotheekmedewerkers en scholing van een leescoördinator op school.
- Kinderen zijn automatisch lid van de schoolbibliotheek én gratis lid van de reguliere Bibliotheek.

3.2.3 Dienstverlening voor het voortgezet onderwijs

Wij onderhouden goede contacten met de scholen voor het voortgezet onderwijs in het noorden van de provincie Groningen. Biblionet sluit haar aanbod aan op de wensen van het onderwijs. Met het Hogelandcollege, met een dependance in Wehe-den-Hoorn, werken we nauw samen: we leveren onder andere wisselcollecties en projecten rondom informatievaardigheden en lezen, bijvoorbeeld Read2Me!. Daarnaast worden de leerlingen uit brugklas jaarlijks uitgenodigd voor een bibliotheekintroductie.

3.3 Nu én in de toekomst

Met deze spreiding van efficiënte bibliotheekvoorzieningen, in combinatie met inhoudelijk sterke concepten en maatwerkoplossingen voor verschillende doelgroepen denken we ondanks de forse bezuinigingstaakstelling ook de komende jaren veel voor de gemeente De Marne te kunnen betekenen. Wij zorgen voor continuïteit in de dienstverlening en gaan de komende jaren vanuit de huidige spreiding van voorzieningen onze dienstverlening vernieuwen, waarbij we voldoende mogelijkheden zien om onze visie en uw visie inhoud te geven.

We zoeken naar een volwaardig alternatief om de bibliotheekvoorziening in Leens in stand te kunnen houden en op de langere termijn uit te kunnen bouwen. We zorgen er daarbij voor dat de Bibliotheek in Leens toekomstbestendig is, door kritisch te kijken naar de verhouding

collectie – ontmoeting – activiteiten. Geleidelijk gaan we toe naar een accentverschuiving van collectie naar connectie. In dit proces houden we de bibliotheekgebruikers, de gemeente, de werkgroep Behoud Bibliotheek en eventuele andere samenwerkingspartners continu betrokken om ons aanbod steeds te laten aansluiten bij de lokale wensen en behoeften.

In hoofdstuk 5 kunt u onze uitgangspunten lezen voor de vestiging in Leens vanaf 2016, de huisvestingsopties wij hebben onderzocht en de aanbevelingen wij daarbij doen.

4. Het netwerk Biblionet Groningen

Biblionet Groningen wil de gemeente graag ondersteunen bij het behoud van de leefbaarheid in de dorpen. Wij bieden maatwerkoplossingen en denken creatief en constructief mee over mogelijke alternatieven. Dit doen we natuurlijk altijd in overleg met de gemeente, het onderwijs en met andere mogelijke partners. Daarnaast willen we de samenwerking met de werkgroep Behoud Bibliotheek en met uitgeverij Personalia de komende jaren tot een succes maken. Wij zijn ervan overtuigd dat we elkaar kunnen versterken. Hieronder schetsen we een beeld wat Biblionet met haar netwerk daarbij inbrengt.

Voordelen van een provinciaal en landelijk netwerk

Met Biblionet Groningen als bibliotheekpartner biedt de gemeente De Marne haar burgers meer mogelijkheden. Alleen in dit bredere verband kan de Bibliotheek - samen met de gemeente - de komende jaren een onverminderd belangrijke functie vervullen op het gebied van lezen en leesvaardigheid.

- Bibliotheekleden hebben de beschikking over de volledige provinciale collectie van Biblionet Groningen en de bijhorende logistiek: lenen en inleveren waar je maar wilt, reserveren uit een willekeurige Bibliotheek en het ophalen in je eigen vestiging.
- Lenen blijft straks niet meer beperkt tot de provinciegrenzen. Een van de grootste veranderingen die er de komende tijd aan zit te komen is de introductie van de Nationale Bibliotheekpas. Inwoners van De Marne hebben straks de beschikking over maar liefst dertig miljoen boeken en andere materialen en vanaf medio 2016 kan iemand uit Beerta ook op Ameland of in Amsterdam lenen, én andersom. De Nationale Bibliotheekpas is exclusief voor bibliotheken die lid zijn van de Vereniging Openbare Bibliotheken.
- De vraag naar e-books wordt steeds groter. Daarom heeft de bibliotheekbranche de handen ineen geslagen en ervoor gezorgd dat er een gemeenschappelijk e-booksplatform is. Alleen leden van de bibliotheken die meedoen met de landelijke infrastructuur en die zijn aangesloten bij de brancheorganisatie, kunnen hier gebruik van maken. Er zijn nu al 10.000 Nederlandstalige e-books, waarvan de gezamenlijke bibliotheken de rechten hebben afgekocht. Elke dag komen daar weer nieuwe titels bij.
- Ook in eigen huis maken we flinke stappen op het gebied van digitale innovatie. Met bijvoorbeeld RFID-technologie maken we onze dienstverlening efficiënter wat ook de bibliotheekgebruikers van De Marne ten goede komt omdat we de tijd tussen bestellen en leveren van nieuwe boeken verkorten. Daarnaast lanceren we zeer binnenkort onze nieuwe gebruiksvriendelijke website. Met deze responsive website die ook geschikt is voor smartphones en tablets kunnen we onze gebruikers beter bedienen met advies op maat.
- Biblionet doet mee aan het landelijke loyaliteitsprogramma Voordeel met je Biebpas. De bibliotheekleden in De Marne kunnen hierdoor ook profiteren van voordeel op bijvoorbeeld cultuur en familie-uitjes (Verhildersum, DoeZoo).
- Biblionet heeft een aantal succesvolle en spraakmakende leesbevorderingsprogramma's ontwikkeld voor scholen, zoals Vakantielezen en Scoor een Boek!
- Het netwerk is efficiënt. Alles hoeft maar één keer op één plaats te worden gedaan en daar profiteert iedereen van mee. Kennisdeling binnen het netwerk, maar ook

daarbuiten (noordelijk samenwerkingsverband) is een speerpunt de komende jaren.

- Biblionet is dealer van het bewezen effectieve en inhoudelijk sterke programma de Bibliotheek op School.
- Biblionet is eigenaar en ontwikkelaar van het succesvolle Gronings bibliotheekconcept, dat een gunstige uitwerking heeft op de lenersaantallen, de uitleningen en de klanttevredenheid en dat inmiddels ook in veel andere provincies al is toegepast.
- Biblionet is neutraal, onafhankelijk en betrouwbaar: de basis om invulling te geven aan de maatschappelijke functie.
- Biblionet is niet-commercieel (ANBI-instelling) en valt door een uitzondering onder de auteurswet onder leenrecht en niet onder het veel duurdere verhuurrecht.
- Over de subsidie aan Biblionet hoeft de gemeente geen btw af te dragen.
- Biblionet heeft gecertificeerde bibliotheken en zorgt naar behoren voor naleving van wet- en regelgeving.

5. De vestiging in Leens vanaf 2016

5.1 Inleiding

De gemeente De Marne staat voor grote sociaal-economische en maatschappelijke opgaven. Er is sprake van krimp en de gemeente staat, onder invloed van bezuinigingen, voor keuzes die directe gevolgen hebben voor alle bevolkingsgroepen. In Ulrum, Eenrum, Zoutkamp en Kloosterburen zijn de afgelopen jaren bibliotheekvestigingen gesloten en de bibliobus is opgeheven, waardoor het voor bepaalde bevolkingsgroepen moeilijker is om naar de Bibliotheek te komen.

De Raad van de gemeente De Marne heeft in de begrotingsvergadering van november 2013 ingestemd met een forse korting op de subsidie van het bibliotheekwerk met ingang van 2016. Vanaf dat jaar draagt de gemeente jaarlijks nog € 100.000 bij aan de financiering van de bibliotheekvoorziening. Met dit financiële kader is het niet haalbaar om de huidige voorziening in Leens in stand te houden.

De gemeente De Marne zet de Bibliotheek in als instrument voor haar beleid. Hiermee is de Bibliotheek voor de gemeente een middel om haar doelen te realiseren. Vanuit de hoedanigheid als opdrachtgever bepaalt zij wat burgers en (onderwijs)instellingen mogen verwachten. Biblionet Groningen vult op haar beurt de uitvoering van deze uitgangspunten in. Ondanks dat de visie van Groningse gemeenten op de maatschappelijke functie van de bibliotheek onderling kan verschillen, is door de VGG een aantal eenduidige uitgangspunten geformuleerd die door Biblionet worden onderschreven. Met hun brede bereik spelen bibliotheken een belangrijke rol bij de verspreiding van informatie, kennis en cultuur. De Bibliotheek biedt burgers meer dan alleen boeken; ze draagt met activiteiten en het leggen van verbindingen met andere partijen bij aan gemeentelijke beleidsdoelen. Concreet zijn dit: de bestrijding van taalachterstand en laaggeletterdheid; de bevordering van actief burgerschap, en het leveren van een bijdrage aan sociale samenhang. Op digitaal gebied voorziet de Bibliotheek informatie op een publieksvriendelijke en gestructureerde manier van context, en kan zij bijdragen aan het vergroten van de noodzakelijke digitale vaardigheden.

5.2 Uitgangspunten

Het is belangrijk dat we onze dienstverlening voor onze leden en bezoekers klantgericht en efficiënt organiseren. We bouwen onze diensten via internet uit waarbij we focussen op gemak en inspiratie. We blijven werken aan een actuele collectie die op de lokale wensen is afgestemd; met op de achtergrond de onmisbare provinciale collectie, waaruit de klant elk gewenst boek binnen een paar dagen in huis heeft.

We leggen prioriteit bij de doelgroep van 0 tot 12 jaar, maar ook de grote groep volwassen betalende leners is en blijft van belang. Ten eerste omdat lezen bijdraagt aan persoonlijke ontwikkeling en daardoor aan meer kansen, ook voor deze groep. Daarbij komt nog dat 16% van de begroting wordt gedekt uit inkomsten afkomstig van deze groep. Hiermee maken wij weer geld en formatie vrij voor dienstverlening aan de doelgroepen 0 tot 12 jaar én voor kwetsbare volwassenen.

Vanaf 2016 zijn onze uitgangspunten voor de vestiging in Leens:

- Volledig ingericht volgens het Gronings bibliotheekconcept. Deze formule wordt steeds doorontwikkeld en we onderzoeken of nieuwe modules als Digikids, Lees- en Schrijfplein, Medialab en Een leven lang leren ook relevant en kansrijk zijn in Bibliotheek De Marne.
- Ruime openingstijden, om samenwerking mogelijk te maken en beter tegemoet te komen aan de wensen van de klant.
- Actuele collectie voor kinderen, jongeren en volwassenen.
- Leestafel met kranten en tijdschriften.
- Een aparte BoekStart-hoek voor baby's en hun ouders.
- Voor volwassenen wordt regelmatig een lezing, bijeenkomst, of andere activiteit georganiseerd, veelal in samenwerking met partners. We gaan actief op zoek naar nieuwe kansen, met name in het sociaal domein.
- Voor kinderen is er regelmatig een gratis toegankelijke activiteit, veelal georganiseerd in samenwerking met andere organisaties.
- We organiseren een Taalcafé. Dit doen we samen met diverse partners. Alle partners zetten zich gezamenlijk in voor het verminderen en voorkomen van laaggeletterdheid. Bezoekers van het Taalcafé kunnen op een informele manier antwoord krijgen op hun vragen en gelijkgestemden ontmoeten.
- Ook gaan we Tabletcafé's opzetten. Het Tabletcafé is een laagdrempelige plek waar alle inwoners terecht kunnen met vragen over het gebruik van digitale middelen en devices. Er staan deskundige bibliotheekmedewerkers klaar, maar bezoekers kunnen ook elkaar verder helpen.
- We faciliteren maatschappelijke en culturele organisaties die bijvoorbeeld in de Bibliotheek een inloopspreekuur of andersoortige bijeenkomsten willen organiseren.

5.3 Onderzochte huisvestingsalternatieven

Door een Bibliotheek in Leens te behouden, kan deze in de toekomst uitgroeien tot volwassen 'huiskamer' van het dorp en van de gemeente. Bovenstaande activiteiten kunnen uitgevoerd worden en er ligt er een stevige basis voor de ondersteuning van de Bibliotheken op School binnen de gemeente. De vestiging is en blijft toegankelijk en laagdrempelig voor alle doelgroepen en alle leeftijden. Omdat het met de financiële vooruitzichten niet haalbaar is om het huidige pand tegen de huidige voorwaarden te blijven huren, hebben we een aantal alternatieven onderzocht. Hieronder vindt u de resultaten en de voor- en de nadelen van de verschillende opties. Hierbij moet worden opgemerkt dat in het geval van verhuizing ook rekening moet worden gehouden met éénmalige kosten voor het aanpassen van het nieuwe onderkomen. Te denken valt aan vloer- en wandafwerking, data en elektriciteit, verlichting etc.

In 2011 is de nieuwe Bibliotheek Leens geopend, compleet ingericht volgens het Groningse Bibliotheekconcept. In de inventaris is een bedrag van € 130.000 geïnvesteerd. De ervaring is dat inventaris 10 jaar meegaat en dan aan vervanging toe is. Dat betekent dat er jaarlijks een tiende deel afgeschreven wordt (jaarlijkse afschrijvingskosten €13.000). Eind 2015 is er in totaal € 60.000 afgeschreven en is de boekwaarde nog ongeveer € 70.000. Dat betekent dat er € 70.000 aan inventariskosten eenmalig of jaarlijks (onafhankelijk van de gekozen optie) blijven bestaan. In het geval van buitengebruikstelling van de inventaris levert dit een eenmalig

boekverlies van € 70.000 op (frictiekosten) en zullen er kosten gemaakt moeten worden voor andere inventaris. Als de inventaris gebruikt blijft worden, dan zijn er jaarlijkse afschrijvingskosten de komende jaren. Welke optie er ook gekozen wordt, er blijven (eenmalige) kosten die niet gedekt kunnen worden door een jaarlijkse subsidiebijdrage van € 100.000. Graag gaan wij hierover met u in gesprek om een goede oplossing voor de komende vijf jaar te vinden. In hoofdstuk 6 zetten wij uiteen wat Biblionet kan bijdragen om tot een financiële oplossing te komen voor de komende vijf jaar.

De onderzochte huisvestingsalternatieven zijn:

De bibliotheek in het pand van de Zonnehuisgroep

In het pand van het Zonnehuis (De Marren) is een ruimte van 100m², voorzien van horecameubilair en een uitgifteruimte. Deze ruimte is te beperkt om een bibliotheekvoorziening aan toe te voegen. De Zonnehuisgroep heeft daarnaast op de verdieping van het winkelcentrum zorgappartementen in verhuur. Ook hier is geen ruimte voor de Bibliotheek.

De Bibliotheek in het winkelcentrum De Marren

Verhuurder Leijten heeft momenteel in winkelcentrum de Marren nog drie panden beschikbaar voor verhuur. De huurprijs zal waarschijnlijk om en nabij de € 90,- per m² liggen.

Beschikbaar:

252m² = € 22.680,- per jaar

204m² = € 18.360,- per jaar

285m² = € 25.650,- per jaar

De ruimten van 252m² en 204m² zijn samen te voegen. Dit gaat uit van casco oplevering. Er moet daarom rekening gehouden worden met hoge investeringskosten om deze ruimten in te richten als Bibliotheek. Voor de afbouw van de ruimtes (sanitair, verlichting, plafonds etc.) is ongeveer € 50.000 nodig. De conclusie is dat dit al met al geen betaalbaar alternatief is.

De Bibliotheek in het gemeentehuis

De Bibliotheek zou idealiter ondergebracht kunnen worden in de hal van het gemeentehuis. Het gemeentehuis is centraal gelegen, er komen veel mensen en er kan optimaal gebruik gemaakt worden van de multifunctionele aspecten, zeker nu ook de scholen hier op termijn worden gehuisvest. Tot de gemeentelijke herindeling een feit is, behoort verhuizing naar het gemeentehuis niet tot de mogelijkheden.

Voortzetting huurrelatie huidige pand

De huur van het huidige pand is m.i.v. 01-01-2016 opgezegd. De bibliotheek van Leens dient dan het pand leeg op te leveren aan de verhuurder. Na overleg met de verhuurder (Walkro) is deze bereid om per jaar een bedrag van €10.000,- in mindering te brengen op de huur, onder voorwaarde van het afsluiten van een 5-jarig huurcontract.. Dit betekent dat bij de huidige huurprijs (€ 47088,32 / € 62 per m²) er een huurprijs van € 37088,32 / € 49m² per jaar zal worden gefactureerd. De verhuurder heeft aangegeven geen bezwaar te maken als de bibliotheek na 31-12-2015 langer in het pand aanwezig blijft. Dit tegen de huidige huurprijs. Voordeel is dat er geen extra eenmalige verhuis- en inrichtingskosten zijn. Maar ook met de gereduceerde huurprijs is het beschikbare huisvestingsbudget ontoereikend.

Koop van het huidige pand

Walkro, de eigenaar van het huidige pand, heeft ons ook aangeboden het huidige pand te kopen. Voordeel hiervan is dat de Bibliotheek, die toch nog maar vijf jaar oud is, niet hoeft te verhuizen. De vraagprijs is € 250.000. k.k. Dit is alleen een haalbaar alternatief als we langjarige (10 jaar) afspraken kunnen maken met de gemeente over de subsidie. Nadeel is dat er voor een zeer lange termijn beperkte mogelijkheden zijn voor gedeelde huisvesting en samenwerking met partners.

Huur van een deel van de voormalige Rabobank

Walkro, ook eigenaar van de naastgelegen voormalige Rabobank aan de Breekweg, heeft ons een deel van dit pand aangeboden als alternatieve huisvesting. Huurprijs is op jaarbasis € 25.000 (schatting). Dit zorgt voor lagere huisvestingslasten, maar voor een kleiner bibliotheekoppervlak (ca. 150 m²). Dit zou een mogelijk alternatief kunnen zijn, maar dit betekent wel dat we een niet alle bibliotheekfuncties en de volledige collectie hier kunnen onderbrengen. Bovendien is dit ook een stand-alone optie. Wat ons betreft zou dit dan ook een tijdelijk alternatief zijn.

Huisvesting in de voormalige rijwielhandel Klaas de Graaf

Dit pand aan de Valge 23 hebben we bekeken en zou eventueel geschikt kunnen zijn als alternatieve huisvesting. Over dit pand hebben we nog geen nadere specificaties, daarom kunnen we nu nog niet ingaan op de voor- en nadelen.

Huisvesting in het voormalige stationsgebouw

Biblionet heeft bekeken of het mogelijk is om intrek te nemen in het voormalige stationsgebouw aan de R. Ritzemastraat. Het is nu niet duidelijk of en op welke termijn er überhaupt ruimte beschikbaar komt, hoe deze ruimte eruit ziet en of dit een reële optie is. Op dit moment is dit pand daarom geen alternatief voor ons.

Aankoop van het pand van de Marskramer

De Marskramer trekt uit het pand aan de Jan Zijlmasingel nr. 2. Dit pand staat te koop en heeft een koopprijs van € 419.000 k.k. Dit is inclusief het bovengelegen woonhuis. Aankoop van de Marskramer is geen optie vanwege de hoge vraagprijs en de daaraan gekoppelde jaarlast. Daarnaast heeft het pand een bovengelegen woning, waar geen bestemming voor is.

5.4 Aanbevelingen huisvesting

Ons ideaalbeeld is een Bibliotheek die klaar is voor de toekomst en aansluit bij onze ambities. Deze Bibliotheek is haalbaar en betaalbaar, maar ook laagdrempelig, open, en gesitueerd in een multifunctionele setting. Deze Bibliotheek is een 'huiskamer' met boeken voor alle doelgroepen en biedt mogelijkheden om de ontmoetingsfunctie in het sociaal domein verder uit te bouwen. Met andere woorden: van collectie naar connectie.

In de vorige paragraaf hebben wij negen opties gepresenteerd waarin we gezocht hebben naar een haalbaar en betaalbaar onderkomen voor de Bibliotheek van Leens. Geen van de opties is in onze ogen nog ideaal.

Intrek in het gemeentehuis (waar ruimtes beschikbaar komen na de gemeentelijke herindeling) is, zoals het nu lijkt, de meest optimale oplossing van onze onderzochte alternatieven. Vooral omdat daar ook het onderwijs ondergebracht wordt en er andere loketfuncties geconcentreerd zijn. We hebben inmiddels goede ervaringen opgedaan in dergelijke multifunctionele centra, zoals die in Oude Pekela, Musselkanaal en Midwolda.

Uit de contacten met de gemeente is gebleken dat verhuizing naar het gemeentehuis pas een optie is als de gemeentelijke herindeling een feit is. Daarom stellen we voor om dit vooralsnog wel als eindplaatje in gedachten te houden, mits dit dan binnen de financiële kaders past. Biblionet Groningen opteert op dit moment voor een tijdelijke oplossing om zo de Bibliotheek Leens met aangepaste dienstverlening de komende vijf jaar in stand te houden en de inwoners

van uw gemeente een kwalitatief goede bibliotheekdienstverlening te bieden waarbij ze blijven profiteren van alle voordelen van het landelijke en provinciale bibliothekennetwerk.

Wat ons betreft zijn er voor de komende jaren twee opties, waarbij onze voorkeur uitgaat naar optie A:

- A. Voortzetting van de bibliotheekdienstverlening in het huidige pand en de huurovereenkomst met Walkro met vijf jaar verlengen. Dat wil zeggen dat we tegen die tijd de huurperiode van tien jaar hebben uitgediend en we de daarmee de inventaris volledig hebben afgeschreven op het moment dat we het pand verlaten. Daarnaast betekent het dat we niet tussentijds hoeven te verhuizen, wat weer kosten bespaart. Wat dit financieel voor consequenties heeft, leest u in hoofdstuk 6.
- B. Intrek nemen in de voormalige Rabobank. Keuze voor deze optie betekent wel dat we, gezien de beperkte ruimte, niet de volledige Bibliotheek kunnen overzetten. De meest voor de hand liggende mogelijkheid is om de collectie voor 4-12 jarigen los te koppelen en deze onder te brengen bij de basisscholen in de gemeente. Hierover zijn overigens nog geen gesprekken gevoerd met de betreffende scholen. De financiële gevolgen van deze optie staan ook in hoofdstuk 6.

Beide opties zien we als een tijdelijke situatie omdat we hiermee niet al onze in dit stuk genoemde ambities kunnen realiseren. Desondanks gaan we ons inspannen om alle doelgroepen te bedienen en ons netwerk voor samenwerking in de regio verder uit te bouwen. Na de verwachte herindeling hopen we dan volledig mee te kunnen draaien in een levendige multifunctionele accommodatie in het gemeentehuis. Daar kunnen we ook onze andere functies in het sociaal domein verder uitbouwen en daarnaast vergroot het multifunctionele karakter de samenwerkingsmogelijkheden en de toegankelijkheid van de Bibliotheek. In de komende vijf jaar zullen wij ons inspannen om een goede inhoudelijke samenwerking met de toekomstige partners te realiseren.

6. Wat gaat het kosten?

In de notitie De Bibliotheek LOKT hebben wij u een overzicht van de (minimale) kosten van een nieuwe bibliotheekfunctie gepresenteerd, waarbij geen rekening is gehouden met eenmalige verhuiskosten en andere reorganisatiekosten. De huisvestingskosten zijn als stelpost opgenomen en niet inbegrepen.

Personeelskosten	€ 23.000
Bestuur & Organisatie	€ 13.700
Huisvestingskosten (energie, afschrijving inventaris, huur)	PM
Administratiekosten	€ 12.000
Logistiek	€ 2.700
Automatisering	€ 21.000
Collectiekosten	€ 40.000
Overige kosten - Leenrechtvergoeding	<u>€ 10.000</u>
Totaal	€ 122.400

Uitgaande van de jaarlijks toegezegde subsidie van € 100.000 en gelijkblijvende eigen inkomsten de komende jaren (€ 33.000) is in totaal circa € 133.000 per jaar beschikbaar. Dat betekent dat er voor de huisvestingskosten € 10.600 per jaar overblijft, waarmee alleen een deel van de huur van de in de notitie genoemde opties kan worden gefinancierd.

Wij willen graag met u in gesprek over de financiering van optie A (voortzetting van de bibliotheekdienstverlening in het huidige pand) en optie B (de Bibliotheek verhuist naar het voormalige pand van de Rabobank en de collectie voor kinderen van 4-12 jaar wordt geplaatst op de basisscholen).

De bestemmingsreserves van Biblionet Groningen, gevormd uit de voordelige resultaten van de bibliotheekvoorziening in De Marne, zijn oorspronkelijk bedoeld om nadelige resultaten en reorganisatiekosten te kunnen opvangen. Wij zetten ze de komende jaren in voor de nieuwe bibliotheekfunctie in uw gemeente om zo enige financiële ruimte te creëren. Daarnaast reduceren wij de komende vijf jaar uw bijdrage aan de provinciale collectie met € 15.000 en vullen wij de provinciale collectie voor u aan met dat deel.

De financieringsplaatjes van beide opties zien er dan als volgt uit. Ter vergelijking zijn de begrotingscijfers 2015 opgenomen:

Jaarlijkse lasten	Begroting 2015	Optie A	Optie B
Personeelskosten	€ 80.141	€ 23.000	€ 23.000
Bestuur & Organisatie	€ 14.360	€ 13.700	€ 13.700
Huisvestingskosten:			
<i>Huur</i>	€ 47.368	€ 37.100	€ 25.000
<i>Afschrijving inventaris</i>	€ 13.000	€ 13.000	€ 6.000
<i>Schoonmaakkosten en</i>			
<i>Contracten</i>	€ 5.740	€ 6.900	€ 4.000
<i>Energie, verzekeringen ed.</i>	€ 12.950	€ 14.000	€ 10.000
Huisvestingskosten totaal	€ 79.058	€ 70.000	€ 45.000
Administratiekosten	€ 11.800	€ 12.000	€ 12.000
Logistiek	€ 2.711	€ 2.700	€ 2.700
Automatisering	€ 25.290	€ 21.000	€ 21.000
Collectiekosten	€ 43.160	€ 40.000	€ 40.000
Overige kosten-			
Leenrechtvergoeding	€ 11.000	€ 10.000	€ 10.000
Totaal	€ 267.520	€ 192.400	€ 167.400
Jaarlijkse lasten	Begroting 2015	Optie A	Optie B
Toegezegde subsidiebijdrage	€ 234.450	€ 100.000	€ 100.000
Verwachte eigen inkomsten	€ 33.070	€ 33.000	€ 25.000
Bijdrage provinciale collectie			
Biblionet Groningen	€ -	€ 15.000	€ 15.000
Onttrekking bestemmings-			
reserves	€ -	€ 17.000	€ 17.000
Totaal	€ 267.520	€ 165.000	€ 157.000
Nadelig exploitatie- Resultaat	€ -	€ 27.400	€ 10.400

In eerste instantie lijkt optie B het meest voordelige. Als dan het boekwaardeverlies van € 40.000 en de verhuis- en schilderkosten van het betrekken van een nieuw pand meegewogen worden, dan zijn beide opties qua totale kosten ongeveer gelijk. Met optie A wordt bovendien een complete dienstverlening voor alle doelgroepen geboden, zodat er voor uw inwoners weinig verandert en ouders en kinderen nog steeds samen in de bibliotheek boeken kunnen uitzoeken. Onze voorkeur gaat daarom uit naar optie A.

Bij beide opties zullen reorganisatiekosten optreden voor personeel. Met u willen we graag in gesprek om een oplossing te vinden voor de komende jaren voor de huisvestingskosten en de reorganisatiekosten (bijvoorbeeld voor personeel). In elk geval doen wij ons uiterste best de reorganisatiekosten zo beperkt mogelijk te houden.

In vergelijking met de begroting 2015 blijkt dat de kosten met € 75.000 afnemen bij optie A. Dit verschil komt voor het grootste deel tot stand door de reductie op personeelskosten.

Er van uitgaande dat wij met u tot overeenstemming kunnen komen, dan bieden wij u:

- Een kwalitatief goede bibliotheekvoorziening voor alle doelgroepen voor de komende vijf jaar met daarbij een inhoudelijke samenwerking met onze toekomstige partners in een multifunctionele setting in Leens. Ruime openingstijden door zelfservice, een actuele collectie en professionele medewerkers.
- Dienstverlening aan de Bibliotheken op School (dBos) op scholen in uw gemeente. De dBos blijft de verantwoordelijkheid van de school, maar de Bibliotheek zorgt voor invoer, selectie en bestelling van de collectie, scholing en ondersteuning van de leescoördinator en expertise op het gebied van leesbevordering en informatievaardigheden. De school draagt een bedrag per leerling bij.
- De bestemmingsreserves van Biblionet Groningen, gevormd uit de voordelige resultaten van de bibliotheekvoorziening in de De Marne, worden de komende jaren ingezet voor de nieuwe bibliotheekfunctie in uw gemeente.
- Een bijdrage van Biblionet Groningen aan de provinciale collectie om uw aandeel hierin de komende vijf jaar te waarborgen.
- Netwerk- en backoffice-taken als logistiek, financiële administratie, ICT, marketing, HR, kwaliteitszorg en innovatie zijn belegd bij de serviceorganisatie van Stichting Biblionet Groningen en inbegrepen. Deze kosten worden voor een deel bekostigd uit provinciale subsidie¹.
- Aansluiting op de provinciale en landelijke bibliotheekinfrastructuur die nodig is om de beschikking te hebben over collecties van andere bibliotheken in de provincie en daarbuiten en die noodzakelijk is om als inwoner van De Marne gebruik te kunnen maken van het landelijke aanbod van een groeiend aantal e-books.
- Formatie en vrijwilligers.

Met jaarlijkse kostenverhogingen vanwege loon- en prijsindexeringen is in de berekening geen rekening gehouden.

¹ Na 2017 leidt de nieuwe cultuurperiode mogelijk tot andere afspraken met de Provincie Groningen.